

Raadsvoorstel

Onderwerp Meerjarenprogramma Leefkwaliteit 2019 - 2022

Steller/telnr. Bolhuis/ Schuit Bijlagen 1

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim		
	☐ Vertrouwelijk		
Portefeuillehouder	Chakor	Raadscommissie	Beheer en Verkeer
Langetermijn agenda (LTA) Raad	LTA ja: ☒ Maand mei Jaar 2019 LTA nee: ☐ Niet op LTA		

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit het meerjarenprogramma Leefkwaliteit 2019 - 2022 vast te stellen.

Samenvatting

Het meerjarenprogramma (MJP) Leefkwaliteit geeft inzicht in de investeringen van dit programma in de periode 2019 – 2022. Het betreft nog een programma op hoofdlijnen dat de komende tijd nader wordt uitgewerkt.

In alles wat we doen staat leefkwaliteit voorop. Een aantrekkelijk leefkwaliteit is niet alleen cruciaal voor de eigen inwoners maar ook een voorwaarde om (internationaal) talent naar de gemeente Groningen te halen en vast te houden. Het moet een plek zijn waar mensen prettig wonen, opgroeien, studeren, ontspannen, ouder worden en uitgaan. Om de ambitie op het gebied van de leefkwaliteit te realiseren en alle ontwikkelingen en opgaven goed te kunnen oppakken zijn alle relevante beleidsvelden ondergebracht in het programma Leefkwaliteit. Op deze wijze is de reeds aanwezige integrale werkwijze te verbeteren, kunnen uitgangspunten voor ruimtelijke en sociale opgaven in samenhang worden geformuleerd en is het voeren van regie op het behalen van de doelstellingen beter toe te passen.

In het MJP zijn drie doelen beschreven:

1. Onze leefomgeving is robuust en veerkrachtig.
2. We stimuleren gezond, veilig en duurzaam leven in ons gebied.
3. In onze (binnen)stad en dorpen staat verblijfskwaliteit voorop.

Het programma betreft **een integraal programma met veel raakvlakken met de andere programma's** Verkeer en Vervoer, Wonen, Energie en Ruimtelijke Economie, maar ook met Stadsbeheer en het sociale domein.

B&W-besluit d.d.: 16-04-2019

Afgehandeld en naar archief

Paraaf

Datum

Aanleiding en doel

Het programma Leefkwaliteit is een nieuw programma. Het investeren in leefkwaliteit is altijd al een primaire opgave van onze gemeente geweest. Dit deden we voornamelijk vanuit de verschillende beleidsvelden. In de omgevingsvisie Next City uit 2018 hebben wij onszelf de ambitie opgelegd om onze hoge leefkwaliteit te behouden of waar nodig te verbeteren, ook naar de toekomst. In alles wat we doen staat een goede leefkwaliteit als doel voorop. Een aantrekkelijk leefkwaliteit is niet alleen cruciaal voor de eigen inwoners maar ook een voorwaarde om (internationaal) talent naar de gemeente Groningen te halen en vast te houden.

Ook in het coalitieakkoord 'Gezond, groen, gelukkig Groningen', vormt het thema leefkwaliteit een belangrijke pijler waarmee het college de komende periode aan de slag wil.

Het programma Leefkwaliteit is een integraal programma met veel raakvlakken met de andere programma's: **Energie, Wonen, Verkeer en Vervoer en Ruimtelijke economie. Deze programma's hebben Leefkwaliteit binnen hun MJP's ook aangemerkt als belangrijk doel. Het programma Leefkwaliteit kan hierdoor ook gezien worden als de lijm tussen deze verschillende programma's. Het voed de overige programma's met de goede voorbeelden, uitgangspunten en doelstellingen op dit brede thema.** Het programma heeft ook een koppeling naar Stadsbeheer en het sociale domein, bijvoorbeeld met betrekking tot inclusiviteit, armoedebeleid en gezondheid.

In de meerjarenprogramma's maken we de vertaling van de sporen uit het coalitieakkoord en de opgaven uit the Next City voor de komende vier jaar. We geven aan waar we (extra) inzet op plegen en waarom, en maken de financiële vertaling in de gemeentebegroting.

Kader

Dit meerjarenprogramma is er één op hoofdlijnen. De volgende editie van het meerjarenprogramma, die in het najaar van 2019 aan de raad zal worden aangeboden, zal uitgebreider en op een meer gedetailleerd niveau beschrijven hoe we de doelen uit dit programma gaan realiseren en wat daar voor nodig is.

In het meerjarenprogramma laten we de inzet voor de komende jaren zien, gekoppeld aan de doelen op langere termijn en ontwikkelingen. We sluiten aan bij het coalitieakkoord en The Next City. In de begroting richting wij ons meer op het volgende jaar.

Het programma Leefkwaliteit richt zich op drie doelen:

1. Onze leefomgeving is robuust en veerkrachtig;
2. We stimuleren gezond, veilig en duurzaam leven in ons gebied;
3. In onze (binnen)stad en dorpen staat verblijfskwaliteit voorop

Argumenten en afwegingen

In het meerjarenprogramma, als bijlage bij dit voorstel toegevoegd, kunt u in meer detail over de actiepunten en doelstellingen van het programma Leefkwaliteit lezen. Hieronder volgt een korte samenvatting met enkele speerpunten.

Robuust en veerkrachtig

Onder deze pijler vallen de volgende onderwerpen:

- Klimaatadaptatie, aanpassen aan een veranderend klimaat
- Groen, natuur, landschap en biodiversiteit

We zijn reeds aan de slag met klimaatstresstesten die wij het komende jaar vertalen naar ambities, prioriteiten en een op uitvoering **gerichte 'klimaatagenda'**. **Dit willen wij nadrukkelijk samen met onze partners gaan doen.** Het behouden, verbeteren en toevoegen van meer groen is een belangrijk instrument in relatie tot het veranderende klimaat. Wij onderzoeken in welke mate de klimaatadaptieve maatregelen

zijn te dekken vanuit de rioolheffing. Hiernaast draagt het bij aan verschillende doelstellingen die wij als gemeente hebben op het vlak van bijvoorbeeld ecologie en cultuurhistorie. Het gaat hand in hand. Het komende jaar werken wij ook aan een nieuw groenplan waarin we onze doelstellingen en ambities nader uitwerken. Het plan is actiegericht en moet samen met grotere investeringen in het groen een belangrijke bijdrage gaan leveren aan een groot scala van doelstellingen binnen het programma Leefkwaliteit.

Gezond, veilig en duurzaam leven

Onder deze pijler vallen de volgende onderwerpen:

- Gezond gebruik van de openbare ruimte
- Ontmoeting en (groen) participatie
- Lucht, geluid en bodem

Het terugwinnen van de openbare ruimte om in te kunnen wandelen, fietsen en recreëren zijn belangrijke doelstellingen in deze pijler. Tiny Forests en een goede uitwerking van onze Healthy Aging visie zijn voorbeelden. Ook ons voedselbeleid draagt bij aan deze pijler door ontmoeting en gezonde voeding in de buurtmoestuin te faciliteren. Dit alles is niet mogelijk zonder een goede luchtkwaliteit, bodemgesteldheid en liever ook zonder al te veel geluidsoverlast. Gesteld kan worden dat dit randvoorwaarden zijn waarbinnen wij gezond en veilig kunnen opgroeien en oud worden binnen onze gemeente.

Verblijfskwaliteit staat voorop

Onder deze pijler vallen de volgende onderwerpen:

- Ontwerp en betekenis
- Herwinnen van openbare ruimte
- Fietsen en parkeren

Ons erfgoed is een belangrijke identiteitsdrager. Het definieert voor een deel wat wij zijn: Groningers. Dit zowel in stad als ommeland. Het ontwerpen van de openbare ruimte in stad, wijken en dorpen is een belangrijke discipline waar de gemeente bijvoorbeeld via onze Welstand een belangrijke rol in heeft te spelen. De openbare ruimte is immers met name ons domein. Via een Leidraad, ontwerpmanifestaties en andere activiteiten gaan wij ons weer in grotere mate bezighouden met deze openbare ruimte. Hierbij rekening houdend met de overige doelstellingen in het programma.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Participatie is een belangrijk thema binnen het programma. Zowel in ons groen- en voedselbeleid hebben wij hier in toenemende mate aandacht voor. De groengeveltuinen en moestuinen zijn hiervan beeldende voorbeelden. De uitwerkingen en uitvoering van acties die binnen het thema klimaatadaptatie de komende tijd worden ontwikkeld zal de wijkgerichte en gebiedsgerichte aanpak altijd een belangrijk onderdeel van de strategie zijn. De meeste maatregelen vinden uiteindelijk in de wijk of het dorp plaats. Hierbij is samenwerking met onze bewoners noodzakelijk.

Financiële consequenties

De omvang van het Meerjarenprogramma Leefkwaliteit is 6,4 miljoen euro, uit het coalitieakkoord. Dit te besteden binnen de periode 2019- 2022.

De tabel hieronder geeft in hoofdlijnen de besteding van de middelen weer (*bedragen x 1000*).

Bestedingen	I/S	2019	2020	2021	2022
Fietsenstalling V&D investering	I	2.000			
Fietsenstalling V&D exploitatie	S		300	300	300
Cultuurhistorie	I		100	100	100
Tijdelijke maatregelen fiets	I	300	300	300	250
Leefomgeving (9): Groen, klimaat, ecologie, gezondheid	I	300			
Investeringsbudget SIF groen	S		500	500	500
Voetgangers en toegankelijkheid, leidraad openbare ruimte	I	100			

Plankosten (9)	I		50	50	50
		2.700	1.250	1.250	1.200
Dekking					
Coalitieakkoord Leefomgeving (9)	I	300	50	50	50
Coalitieakkoord 2A Leefkwaliteit	I	2.400	400	400	350
Coalitieakkoord 2A Leefkwaliteit	S	-	800	800	800
TOTAAL		2.700	1.250	1.250	1.200

Hierbij ligt in 2019 nog de nadruk op het maken van plannen. Voorbeelden hiervan zijn het uitvoeringsplan klimaatadaptatie, het groenplan en de monitoring van de ecologische stand van zaken. Voor de fiets zijn in 2019 wel een aantal grote investeringen ingepland. Dit focust met name op het fietsparkeren in onze binnenstad. Vanaf 2020 richten onze investeringen zijn in meerdere mate op ontwikkelingen voor groen. Dit door een structurele bijdrage in het Stedelijk Investeringsfonds (SIF).

Naast de middelen die in het coalitieakkoord zijn opgenomen zetten we ook via reguliere middelen in op het realiseren van de doelen in dit meerjarenprogramma. Dit zijn bijvoorbeeld middelen uit het groencompensatiefonds, compensatie groen en duurzaam Eelde, decentralisatie middelen bodem, dierenwelzijn en cultuurhistorie/erfgoed. Omdat dit meerjarenprogramma een programma op hoofdlijnen is en nadere uitwerking en verdieping nodig heeft, zal aan het meerjarenprogramma 2020-2023, dat in het najaar van 2019 wordt aangeboden, een uitgebreider financieel overzicht worden toegevoegd.

Overige consequenties

Er zijn geen overige consequenties.

Vervolg

We gaan aan de slag met de projecten en activiteiten die genoemd staan in het Meerjarenprogramma.

Lange Termijn Agenda

Het Meerjarenprogramma Leefkwaliteit 2019 – 2022 staat op de LTA van de raad voor mei 2019.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Peter den Oudsten

Diana Starmans

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.